

מתוקף תפקידו הופיע הרבי תמיד בציבור עם עניבה שחורה¹, אך
היו פעמים² שדיבר על 'מנהג' זה בשלילה³.

¹. וראה בתשורה של ר' דוד ראסקין ע"ה – כסלו תשע"ט – מה שמסופר שהרבי אמר שהוא

לובש עניבה רק משום שכ"ק אדמו"ר מהור"צ נהג כן וכו'. עיי"ש בעמוד 100. שוב ראיתי

שזה מופיע בספר 'ליקוטי סיפורי התוועדיות' ע' 339.

[באותה 'יחידות' שלפני צאתם לשליחות שאל ר' דוד את הרבי האם עליו ללבוש עניבה
בתקופת שליחותו, כפי שממליצים לו חבריו לעשות. ענה לו הרבי: בחור חסידי אינו צריך
ללכת עם עניבה, ומה שאני לובש עניבה, זהו משום שכך נהג הרבי [הרי"צ]. אבל כאשר
יוצאים לשליחות וכדומה, יכולים ללבוש עניבה באופן זמני, עראי]

². ראה גם 'ימי בראשית' ע' 276.

³. סח הרב יחזקאל ברוד (ע"ה) שהגיע לארצות-הברית בקיץ תשי"א ('אור חסידי בחושך
הסובייטי', עמ' 199):

ההתוועדות של חג השבועות תשי"א – הראשונה שבה נוכחתי – נערכה בבית-הכנסת הקטן
(למעלה) והיה צפוף למדי. המקום היחיד שמצאתי היה על החלון. ישבתי על אדן החלון
כשרגלי האחת בפנים והשנייה בחוץ, אבל לא הרגשתי לא צפיפות ולא אי-נוחות, כל-כולי הייתי
מרותק למחזה שטרם ראיתי כמותו.

להתוועדויותיו של הרבי בשנים ההן היה אופי שונה מאופיין בשנים שלאחר מכן. אז האווירה
היתה משפחתית יותר והרבי העניק תשומת-לב אישית כמעט לכל אחד ואחד...

במשך ההתוועדות הרמתי כוסית 'לחיים' והושטתי אותה לעבר הרבי. הרבי הביט בי ובעניבה
שעל צווארי, חיך ואמר: "גם אתה כבר התחלת ללבוש את הסמרטוט הזה?! הסר אותו!"...
מובן שהסרתי מיד את העניבה, ומאז לא הקפדתי כל-כך על כללי הלבוש האמריקניים...

ובש"פ חו"ב תשכ"ט דיבר רבינו על כך שבליובאוויטש לא היה מושג של 'עניבה' ובפרט בקשר
לראשי הישיבה כו'. ומיד על אתר פשטו ראשי הישיבה את עניבותיהם ושוב לא החזירום (הרב
מענטליק ע"ה ויבלח"ט הרב ישראל פרידמאן שי'...).

בכמה יומנים מתואר שלפני התפילה מסדר הרבי את העניבה⁴. וכן שמעתי מרא"ל הכהן שליט"א, שמסדר העניבה לפני שמו"ע, וכן בכלל מסדר בגדיו. וכן אומר הרב אופן שיי שזוכר שהרבה פעמים סידר הרבי את העניבה לפני שמו"ע

⁴. מרשימות רד"מ דרוקמן שי' – 'דרך תמים' שבט תשע"ז ע' 37:

היו כמה הנהגות קבועות של הרבי שראית בהם יר"ש מופלגת (מספר על תשכ"ז-תשכ"ח). אחדת מהן היתה בשעת הגבהת הס"ת ונשיאתו מן הארון ובחזרה. כל זמן שהס"ת היה מחוץ לארון – הרבי הביט בו, חוץ מזמן קריאת התורה, ועקב במבטו אחרי הס"ת כל משך זמן העברתו מן הארון לבימה. המעניין הוא, אשר בשעה שהרבי הביט בס"ת היה אפשר לראות שהרבי ממצמץ בעיניו, בעינים של הרבי היה כמין פחד ויראה כזאת שאי אפשר להסביר. הנהגה נוספת קבועה בהקשר לזה, היה בתפלת ערבית קודם שמו"ע, אשר בכל פעם בזמן זה הרבי סידר את עניבתו. אמרו אז שזהו משום 'הכון לקראת אלקיך ישראל'.